TIETOSUOJAVALTUUTETUN TOIMISTO

Helsinki 14.9.2017/ra
Dnromme 2783/031/2017, 2841/031/2017

EDUSKUNTA
Perustuslakivaliokunta
PeV@eduskunta.fi

asia: **U13/2016 vp ECRIS-direktiivi ja**
U46/2017 vp neuvoston asetus keskitetystä ECRIS-TCN-järjestelmästä

kuultava: **tietosuojavaltuutettu**

Pyydettynä lausuntonani esitän kunnioittavasti;

Käsiteltävänä olevan rikostietojen keskitettyä vaihtojärjestelmää koskevan "paketin" ensimmäisessä osassa (direktiivi) säänneltäisiin varsinaista rikosrekisteritietojen luovuttamista ja toisessa (asetus) osassa säänneltäisiin keskitetystä tietojärjestelmästä, sisällöstä, käytöstä, tietosuojasta jne.

Käsiteltävänä olevassa asiassa on kysymys Suomen kannan muodostamisesta.

1. **Direktiivi**

Käsiteltävänä olevan u-kirjelmän mukaan Suomi pitää esitettyä sormenjälkitiedon käyttöä hyväksyttävänä, mutta katsoo samalla perustellusti, että tällaisen käsittelyn tulee olla oikeasuhteista ja hyväksyttävää.

Valtioneuvosto katsoo, ettei sormenjälkitietojen keräämistä koskevaa kansallista lainsäädäntöä harmonisoitaisi.

Postiosoite: PL 800 00521 Helsinki
Käyntiosoite: Ratapihantie 9. 6 krs Helsinki
Puhelin: 029 56 66700
Telefax: 029 56 66735
s-posti: tietosuoja@om.fi
kotisivut: www.tietosuoja.fi

Valtioneuvoston mukaan sormenjälkitietojen käyttö tulisi pyrkiä rajoittamaan tilanteisiin, joissa henkilö on tuomittu vapausrangaistukseen.

Rikosprosessin aikana kerättyjen sormenjälkitietojen käyttäminen rikosrekisteritietojen vaihdossa tarkoittaisi käyttötarkoituksesta poikkeamista.

Pidän näitä Suomen näkemyksiä henkilötietojen suojan kannalta perusteltuina.

2. **Asetuksesta**

Käsiteltävänä olevassa asetusehdotuksessa puolestaan säädettäisiin muun ohella varsinaisesta rekisterinpidosta. Tietosuojaa koskevat artiklat 23-28 ovat mielestäni riittävän täsmälliset ja kattavat.

Kirjelmässä tuodaan myös esiin se, että tämäkin uusi lainvalvontatehtävä aiheuttaa tarpeen arvioida, paljonko asia aiheuttaa tietosuojavaltuutetun toimistolle lisäresurssien tarvetta.

Kirjelmässä viitatun tietosuojadirektiivin 10 artiklan mukaan luonnollisten henkilöiden yksiselitteiseen tunnistamiseen tarkoitettujen biometristen tietojen käsittely sallitaan vain, jos se on ehdottoman välttämätöntä ja edellyttäen, että rekisteröidyn oikeuksia ja vapauksia koskevat asianmukaiset suojatoimet on toteutettu ja vain a) jos käsittely sallitaan unionin oikeudessa tai jäsenvaltion lainsäädännössä.

Näin ollen yhden siihen muistiossa esitettyyn näkemykseen, että nyt käsiteltävänä oleva asia tulee aiheuttamaan muutostarpeita myös kansalliseen lainsäädäntöön. Erittäin ongelmallisena pidän tietosuojadirektiivissä säädettyä käyttötarkoituksen muutosta koskevaa 9 artiklaa suhteessa poliisiasiantietojärjestelmän käyttöön rikosrekisteritietoina.

Keskitetty tietojärjestelmä voidaan valita tietoarkkitehtuurin perusteeksi, kunhan siitä säädetään käsiteltävänä olevassa asetuksessa – kuten on tarkoituskin.

Suomen kantana asetuksen osalta oikeusministeriössä laaditussa muistiossa esitetään noin viisitoista (15) kannanottoa. Pidän niitä perusteltuina. Erityisesti ajatus tarpeesta selventää ECRIS-direktiivin ja asetuksen välistä suhdetta on tarpeellinen.

Reijo Aarnio
tietosuojavaltuutettu

Postiosoite: PL 800, 00521 Helsinki
Käyntiosoite: Ratapihantie 9. 6 krs, Helsinki
Puhelin: 029 56 66700
Telefax: 029 56 66735
s-posti: tietosuoja@om.fi
kotisivut: www.tietosuoja.fi